

TOTS SOM ÀRBITRES
CURS 16-17
(SEGONA EDICIÓ)

ENRIC VIVES CAMPDEPADRÓS
(GUANYADOR DE LA BECA AURIGA-FVSCUS, 2015)

ÍNDEX

INTRODUCCIÓ	3
MARC TEÒRIC CONCEPTUAL	4
EDICIÓ ACTUAL	6
INFORMACIÓ QUANTITATIVA	7
INFORMACIÓ QUALITATIVA	10
VALORACIÓ GENERAL DE LA INICIATIVA	10
HABILITATS/VALORS QUE FOMENTA LA TASCA ARBITRAL	13
DE CARA A FUTURES EDICIONS	13
POBLACIONS D'INTERÉS	14
ÀRBITRES	14
PARES, MARES I TUTORS	16
ENTRENADORS I COORDINADORS	18

INTRODUCCIÓ

El futbol i el bàsquet són, sense cap mena de dubte, els esports d'equip més practicats a casa nostra i, perquè no dir-ho, també a la resta del món. Aquests tenen un impacte enorme en la nostra societat, la qual traspasa el propi estadi, per inundar la premsa, la televisió, els anuncis, etc.

Si bé l'esport ben entès aporta o pot aportar coses molt bones pel desenvolupament humà tan físic com psicològic, així com pel bon desenvolupament social, sobretot pel què fa als esports d'equip, hi ha una altra part d'aquest, associada habitualment a la competició, que genera imatges i situacions gens agradables i que en res beneficien a la persona i a la societat.

La mera participació en competicions esportives no constitueix una garantia per a l'aprenentatge. (...) Per aconseguir que un esport sigui realment educatiu hem de cuidar el com es practica (Dosil, 2001b). En aquest aspecte l'àrbitre o jutge té un paper rellevant. Des de la seva posició pot ajudar que els esportistes el practiquin de forma adequada (...) (Dosil, en Guillén (dir.), 2003, pàg. 135).

En aquesta mateixa línia, Dosil planteja que:

L'àrbitre no s'ha de limitar únicament i exclusivament al fet que els jugadors compleixin les normes, ha de ser també un educador. Ha de mostrar qualitats individuals i socials que vol en els esportistes ("predicar amb l'exemple"). Segons l'edat dels competidors, ha d'ajudar-los a comprendre els valors interns de l'esport, amb la finalitat que els interioritzin i transfereixin a altres situacions de la seva vida. Igualment, és important que es faci un aprenentatge correcte de les regles, buscant un major coneixement i, d'aquesta manera, una major difusió de la disciplina (Dosil, en Guillén (dir.), 2003, pàg. 151).

Arbitrar, com diuen els propis àrbitres: "(...) És un desafiament, un test a les meves capacitats de gestionar emocions"; (...) "És ser un jutge de futbol defensant la igualtat i imparcialitat; "És estar en el joc com la principal persona en la gestió de possibles conflictes"; "La meva habilitat en la presa de decisions pot contribuir a un resultat feliç"; (...) "Arbitrar per a mi és tenir autocontrol sobre mi mateix per a aplicar determinades normes en un determinat esport"; "Ser capaç de demostrar que sóc capaç de fer una tasca de gran pressió, davant moltes adversitats i per

molt temps"; "En realitat és una demostració de força interior". (Brandao et al., 2011, pàg. 279-280).

Felix Guillén, conjuntament amb Heriberto Jimenez, enumera algunes de les característiques que els propis àrbitres consideren importants, en el seu article *Características deseables en arbitraje y juicio deportivo* (2001). Entre aquestes trobem: Coneixement del reglament, Imparcial / Just, Saber aplicar el reglament, Igualtat en el tracte amb els esportistes, Honradesa, Puntualitat, Confiança en si mateix, Objectivitat en els judicis, Responsabilitat, Respectuós / educat, Seguretat, Capacitat d'atenció, Saber mantenir la disciplina, Concentració, Serietat, Saber rectificar, Comunicatiu / dialogant, Saber situar-se al camp, Amabilitat, Flexibilitat, Humilitat, Diplomàtic i Saber anticipar-se a les jugades (pàg. 28).

Tal com el mateix Guillén afirma: Aquesta temàtica que s'està intentant desenvolupar en l'àmbit esportiu i més concretament en l'arbitratge, és considerada com a molt important en altres àmbits professionals, com pot ser la direcció d'una empresa o el desenvolupament professional dins de l'ensenyament. (Guillén, en Guillén (dir.), 2003, pàg. 55)

Podem considerar, per tant, que moltes de les habilitats esmentades, per no dir totes, també estarien, segurament, a la llista d'aquelles qualitats considerades més positives socialment parlant.

MARC TEÒRIC CONCEPTUAL

El projecte es sustenta principalment en la perspectiva de l'aprenentatge experiencial o vivencial plantejat per John Dewey. Alguns dels principis de l'aprenentatge vivencial són: L'aprenent és protagonista en lloc d'espectador, l'AV és possible quan hi ha una selecció adequada de les experiències i aquestes són acompanyades amb reflexions, anàlisi crítica i síntesi, l'AV es desplega en l'intent de l'aprenent per restablir l'equilibri després de ser portat convenientment per l'experiència a una zona de disconfort o dissonància adaptativa, el procés d'AV hauria de promoure la formulació de preguntes, la investigació, l'experimentació, la curiositat, la responsabilitat, la creativitat i la construcció de significats i, finalment, els participants haurien de poder experimentar l'èxit, el fracàs, assumir riscos i la incertesa. (Sinapsis-patagonia, -, pàg. 2)

Amb això es pretén fomentar el creixement cognitiu, a través d'una experiència directa, els requeriments de la qual se situen una mica per sobre de les habilitats actuals del nen/a, de manera

que plantegi un desafiament. Treure el nen de la seva zona de confort, generant una desajust òptim o un estat de flux i platejar-li una activitat en el marc de la ZDP modelada per un mediador cultural (l'àrbitre) al qual el nen pot imitar incorporant comportaments observats, en un treball dins el mesosistema del participant que es culmina amb les recomanacions a pares i entrenadors, amb la intenció de consolidar els aprenentatges adquirits.

Si ens acollim, per tant, a la creença de Dewey o Piaget sobre l'experiència, considerant que aquesta "constitueix una reconstrucció de l'experiència passada i modifica la qualitat de les experiències posteriors" (Dewey, 2004, pàg. 37), podem afirmar, com el mateix Dewey (2004), que "tota experiència continua vivint en experiències ulteriors" (pàg. 73). Així, parafrasejant Hernández Rojas (citada en Villar, 2003), la construcció a partir de la pròpia activitat del nen, fa que els aprenentatges obtinguts siguin més fàcilment generalitzables a altres contextos i duradors en el temps (pàg. 301). Processos com la imitació diferida, mitjançant la qual "els nens solen efectuar respostes d'imitació sense que els models hi siguin presents, molt després d'haver observat la seva conducta" (Bandura, 1987, pàg. 43), contribueixen a la interiorització de les conductes i els valors associats. "A través d'un procés de modelatge abstracte, els observadors obtenen els principis subjacents a les actuacions específiques, per generar conductes que van més enllà del que han vist o sentit" (Bandura, Zimmerman & Rosenthal, citats en Bandura, 1987, pàg. 58).

Evidentment, el micro i mesosistema del nen, ajudaran a la consolidació de les conductes que aquest aprèn. Família i escola (en la qual s'integra l'esport escolar), són bastides vitals que determinen el valor que el nen pot donar a unes coses o altres, a uns valors o uns altres, en la mesura que aquests "adoptaran els comportaments que cada família amb les seves pautes culturals, models d'educació, escala de valors i expectatives els transmetin reproduint generalment els mateixos" (Giddens, citada en Herrea i Irazusta, 2013, pàg. 250).

De tot el que s'ha dit fins ara, se'n desprèn que, amb l'ajuda d'àrbitres, pares, mares, entrenadors i coordinadors, convertirem la tasca d'arbitrar en un entorn d'aprenentatge a través del qual practicar habilitats com: haver de prendre decisions que "afavoreixen" a un grup i en "perjudiquen" a un altre, mantenir la imparcialitat a pesar de tenir amics en un dels dos equips, aguantar la pressió al voltant de les teves decisions, les quals poden ser qüestionades per una de les parts i haver d'argumentar-les, etc., aprofitant l'esport per construir persones que duguin

incorporades una serie d'habilitats molt positives socialment parlant.

El projecte, en definitiva, pretén aprofitar algunes de les situacions que l'esport genera, per esprémer tot el seu vessant educatiu i fer de l'esport un entorn d'aprenentatge que contribueixi al desenvolupament integral de la persona, de tal manera que no només formem esportistes, sinó també ciutadans.

EDICIÓ ACTUAL

Durant el curs 16/17, s'ha dut a terme la segona edició del projecte TOTS SOM ÀRBITRES, promogut pel Consell Esportiu del Tarragonès.

Si bé la primera edició es va restringir al futbol, aquesta segona edició s'ha ampliat al bàsquet, on s'ha dut a terme de forma regular i també al handbol i al voleibol, on s'han realitzat proves pilot.

A continuació es fa un balanç quantitatiu i qualitatiu de la iniciativa en aquesta segona edició, tot analitzant l'impacte de la mateixa, així com la resposta dels diferents protagonistes del projecte: Jugadors, Entrenadors i Coordinadors, Àrbitres i Pares i Mares.

INFORMACIÓ QUANTITATIVA

INFORMACIÓ GENERAL	
PARTITS TOTS SOM ÀRBITRES CURS 1617	27
ESPORT	
Partits de bàsquet aleví femení	11 (40%)
Partits de bàsquet aleví masculí	8 (29,6%)
Partit de futbol aleví	7 (25,9%)
Partits d'handbol	1 ((3,7%)
CATEGORIA	
Partits de categoria A	9 (33,3%)
Partits de categoria B	6 (22,2%)
Partits de categoria C	9 (33,3%)
Partits de categoria D	3 (11,1%)
GÈNERE	
JUGADORS-ÀRBITRE	108
Noi	60 (55,5%)
Noia	48 (44,4%)
ÀRBITRES	11
Homes	10 (91%)
Dones	1 (9%)
PARES, MARES I/O TUTORS	60
Homes	18 (30%)
Dones	42 (70%)
ENTRENADORS I COORDINADORS	28
Homes	19 (69%)
Dones	9 (32%)
VALORACIÓ MITJANA DE LA INICIATIVA (sobre 10)	
JUGADORS-ÀRBITRE	9,18
ÀRBITRES	9,64
PARES, MARES I/O TUTORS	8,80
ENTRENADORS I COORDINADORS	8,54

INFORMACIÓ ESPECÍFICA DE LES POBLACIONS D'INTERÉS

JUGADORS

El **74%** dels jugadors-àrbitre, exposen no haver practicat en els entrenaments les funcions de l'àrbitre.

El **92%** dels jugadors-àrbitre manifesten haver interactuat més amb l'àrbitre en els partits on es duia a terme la iniciativa, que en partits amb el format antic.

El **100%** dels jugadors-àrbitre exposen que la interacció amb l'àrbitre ha estat més positiva que en altres partits.

El **93%** dels jugadors-àrbitre consideren que ha canviat la seva forma de veure l'àrbitre.

El **100%** dels jugadors-àrbitre manifesten haver-se divertit duent a terme la iniciativa.

El **100%** dels jugadors-àrbitre repetirien l'experiència.

ÀRBITRES

Rang d'edat (anys)	18 a 69 anys
ANYS D'EXPERIÈNCIA ACUMULATS	
Menys d'1 any:	2
1 any	1
4 anys	1
5 anys	1
Més de 5 anys	6

VALORACIÓ MITJANA (sobre 10) DE:

Percepció de l'àrbitre sobre l'interès mostrat pels jugadors-àrbitre:	8,75
Percepció de l'àrbitre sobre el grau de motivació mostrat pels jugadors-àrbitre:	8,50
Grau en què l'àrbitre acompanya al jugador-àrbitre:	4,44
Grau en què l'àrbitre mostra una actitud propera vers el jugador-àrbitre:	4,44
Grau en què l'àrbitre explica coses al jugador-àrbitre:	4,64
Grau en què el jugador-àrbitre pregunta dubtes a l'àrbitre ordinari:	2,90
Grau en què l'àrbitre ensenya col·locació al camp:	4,23
Grau en què el jugador-àrbitre imita l'àrbitre ordinari:	4,67
Grau en què l'àrbitre fa els moviments perquè el jugador-àrbitre l'imiti:	4,62
Grau en què hi ha conversa en temps mort entre àrbitre i jugador-àrbitre:	3,31
Grau en què el jugador mostra ganes d'arbitrar (està motivat, actiu...):	4,15

El **90%** dels àrbitres, opinen que el projecte facilitarà l'adquisició, per part dels jugadors-àrbitre, d'habilitats i valors que són desenvolupats en l'execució de les funcions arbitrals.

El **90%** dels àrbitres consideren haver interactuat més amb els jugadors-àrbitre en els partits on es duia a terme la iniciativa, que en partits amb el format antic.

El **90%** dels àrbitres exposen que la interacció amb els jugadors-àrbitre ha estat més positiva que en altres partits.

PARES, MARES I/O TUTORS

El **60%** considera important la figura de l'àrbitre.

El **93%** considera que la interacció entre àrbitre i jugador (jugador-àrbitre) ha estat superior en els partits on es duia a terme la iniciativa, que en partits amb el format antic.

El **83%** manifesten que aquestes interaccions han estat més positives en relació a altres partits, mentre un **17%** considera que han estat iguals.

ENTRENADORS I COORDINADORS

EXPERIÈNCIA

2 anys	2
3 anys	6
4 anys	5
5 anys	1
Més de 5 anys	14

VALORACIÓ MITJANA (sobre 10) DE:

Percepció dels entrenadors i coordinadors sobre les ganes amb què els jugadors van rebre la iniciativa:	8,50
Percepció dels entrenadors i coordinadors sobre l'energia necessària per motivar als jugadors a dur a terme la iniciativa:	2,62
Percepció dels entrenadors i coordinadors sobre la percepció de gaudi dels jugadors al participar en la iniciativa:	8,68

Al **96%** li agradaria que el projecte tingués continuïtat en els propers anys.

El **75%** manifesta conèixer i haver llegit els objectius del projecte.

El **96%** considera que, per una persona, és positiu desenvolupar les competències que el projecte busca fomentar.

El **75%** exposen que, abans dels partits (entrenaments) es van ensenyar als jugadors les normes i tasques arbitrals definides en el protocol. Aquesta dada, però, no concorda amb l'obtinguda dels jugadors-àrbitre, el **74%** dels quals va manifestar no haver practicat prèviament les mencionades tasques.

El **100%** consideren que el coordinador del projecte ha mostrat un comportament correcte i ha transmès la informació de forma adequada.

INFORMACIÓ QUALITATIVA

VALORACIÓ GENERAL DE LA INICIATIVA

En general el projecte s'ha desenvolupat de forma satisfactòria, comptant-se únicament dos partits en els que la iniciativa no va assolir els objectius plantejats. Per una banda, els nervis d'un àrbitre (bàsquet) en un dels partits (va perdre els papers davant les protestes dels entrenadors) va fer que no es centrés en l'aspecte important del projecte. Per altra banda, un altre àrbitre (futbol) amb una actitud molt dèspota i prepotent va destrossar la iniciativa fent tot allò que, en aquesta memòria, s'han considerat conductes negatives en la forma com els àrbitres han de procedir per assolir els objectius que el projecte planteja.

La resta de partits s'han desenvolupat satisfactòriament, tant en futbol com en bàsquet, handbol i voleibol.

En relació als esports que aquest any s'han incorporat al projecte, cal destacar que el funcionament en els partits de bàsquet ha estat molt bo. El tipus de joc que es practica fa que l'àrbitre hagi de ser una persona amb experiència en la competició, ja que cal acompanyar al jugador, a la part que es gestiona el joc. Val a dir que la majoria d'àrbitres participants ho van fer molt bé (en aquest punt cal recalcar que tots eren voluntaris i que la gran majoria tenien una gran vocació pedagògica). Pel que fa al handbol, tot i que només es va dur a terme la iniciativa en un partit, ha estat gratificant descobrir que el club de referència a la zona (Sant Salvador), ja introdueix nocions arbitrals en els jugadors. Caldria dur a terme més experiències per veure el recorregut que l'activitat pot tenir en aquest esport, però pel que es va poder observar, la iniciativa encaixaria sense problemes. A banda, cal registrar el sistema utilitzat en els partits de Handbol, en els quals no guanya qui fa més gols, sinó qui guanya més parts del partit, el qual ha estat idea interessant a tenir en compte. En relació al Voleibol, l'experiència viscuda desaconsella que se segueixi promovent el projecte en aquest esport, ja que és un joc més estàtic a nivell arbitral. No hi ha contacte entre jugadors, de manera que s'indiquen sobretot moments que la pilota surt fora, toquen la xarxa, toquen la pilota dues vegades... Es interessant potser tècnicament per ensenyar com han de senyalitzar i que ho aprenguin a fer per poder fer d'àrbitres en un futur, però no per implicar-los en la presa de decisions. En general només xiulen el servei, per donar el punt i per assenyalar alguna petita infracció i els jugadors sembla que

s'avorreixen bastant. Al no estar exposats a la pressa de decisions, com en altres esports molt més polèmics, no surten de la seva zona de confort i l'impacte de la iniciativa és molt menor.

El fet que aquest hagi estat el segon any que es duia a terme el projecte ha facilitat les coses, sobretot entre entrenadors i coordinadors, molts dels quals ja coneixien la iniciativa. Tot i això, però, molts entrenadors -com ja va passar en l'edició anterior- no sabien que el dia en qüestió (a pesar d'avisar al seu coordinador) havien de dur a terme la iniciativa. A banda, la majoria no havia fomentat la pràctica de les funcions arbitrals entre els seus jugadors en els entrenaments previs. A pesar d'aquesta situació, però, la majoria dels jugadors ho feien molt bé, implicant-se en la tasca i adquirint, a poc a poc, més autonomia i seguretat. Els pares, per la seva banda, sempre s'han mostrat satisfets amb la iniciativa, a excepció d'algun acompanyant, que ha criticat la lentitud que ell/a considera que això suposa pel joc.

A pesar d'aquestes i altres petites dificultats, la iniciativa ha tingut, en general, una molt bona acceptació i, si es poleixen aquells aspectes que encara impedeixen que la iniciativa desplegui tot el seu potencial educatiu, l'efecte positiu que aquesta nova forma d'entendre l'esport escolar pot tenir pot ser altament beneficiosa per la societat que la promou.

A continuació, es destaquen alguns dels aspectes més rellevants observats en aquesta segona edició:

- 1.- El projecte és bo ja que situa als arbitres en una altra posició (els treu de la seva zona de confort) o els obliga a adoptar un nou rol.
- 2.- Els arbitres amb experiència fan del projecte una iniciativa millor que els novells. La majoria manifesten haver-ho passat molt bé duent a terme el projecte. Sense un bagatge personal en el món de la pedagogia o amplia experiència en l'arbitratge és difícil que puguin gestionar el projecte. Si ells no saben massa bé què han de fer, el projecte no pot funcionar. La vocació pedagògica dels àrbitres és un factor que determina l'impacte educatiu de la iniciativa i, per tant, l'aprenentatge que els jugadors poden adquirir. Àrbitres implicats educativament parlant, durant a terme la tasca de tal manera que augmentaran exponencialment el valor del projecte i els aprenentatges que se'n puguin derivar.

3.- Amb àrbitres propers, que reforcen i transmeten seguretat, els jugadors xiulen millor i agafen més autonomia alhora d'arbitrar més ràpidament. També aquells que comencen xiulant de forma tímida, acaben xiulant fort, amb seguretat i autonomia.

4.- És un èxit del projecte (particularment dels àrbitres) que, en moltes ocasions, al final de la part, àrbitre i jugador-àrbitre xiulen pràcticament al uníson.

5.- NEGLIGÈNCIA A DESTACAR: Un dels àrbitres de futbol no fa un reforç ni que d'això en depengui la seva vida i abandona els nens, que el segueixen per educació. No corre i només camina. Mes parsimònia impossible. Progressivament ha anat oblidant al jugador i l'utilitza merament de pito. Els valors es devaluen sense intensitat en l'acció formativa. És important transmetre els punts negatius en la tasca arbitral perquè els àrbitres en siguin conscients abans d'iniciar el projecte.

7.- És fantàstic veure com jugadors que ja havien fet d'àrbitre l'any passat, no només ho volien tornar a fer sinó que alguns, fins i tot, van ajudar a l'àrbitre en la prèvia del partit en l'explicació de les funcions que havien de dur a terme perquè la resta de jugadors que havien de fer d'àrbitres ho entenguessin. D'altres, fins i tot alguns pels quals era el primer any, van xiular pràcticament sols.

8.- Alguns dels entrenadors es van fixar que, després d'haver passat per l'experiència que el projecte planteja, els jugadors miraven més a l'àrbitre quan aquest prenia una decisió. En tots els casos, això sí, els jugadors miraven molt més a l'àrbitre per tal d'imitar-lo.

9.- Un jugador li va dir a un altre: "T'hauries de dedicar a àrbitre com a hobby".

10.- Es va observar molta diferència entre aquells que havien practicat les funcions de l'àrbitre prèviament en els entrenaments i aquells que no ho havien fet.

11.- PROVA PILOT: En un partit on no es va poder dur a terme la iniciativa (manca de jugadors suficients), es va demanar als pares que fossin ells els que acompanyessin a l'àrbitre.

12.- En la majoria de partits, els pares es felicitaven per la iniciativa i la consideraven molt positiva.

13.- En algunes ocasions, els entrenadors van recriminar al seu jugador que estava acompanyant l'àrbitre, per celebrar una cistella del seu equip. Aquesta actitud de l'entrenador és molt bona ja que reforça la línia pedagògica del projecte.

14.- FEDARACIÓ DE FUTBOL: La federació potser s'equivoca ja que envia sempre (o molt sovint) al mateix àrbitre, desaprofitant oportunitats de formació per a la resta d'àrbitres que podrien augmentar el seu bagatge pedagògic.

HABILITATS/VALORS QUE FOMENTA LA TASCA ARBITRAL

En la taula següent, es poden veure diferents habilitats/valors i el percentatge de protagonistes, de cadascuna de les poblacions d'interès, que han considerat que arbitrant es poden desenvolupar.

DIMENSIONS	ÀRBITRES (%)	PARES (%)	ENTRENADORS (%)
Acceptar les crítiques i tractar als altres amb respecte.	90,91	46,67	67,86
Entendre l'efecte de les seves decisions en l'altre.	90,91	48,33	50,00
Explicar i argumentar decisions pròpies.	90,91	45,00	64,29
Jutjar equitativament i de forma objectiva.	90,91	88,33	89,29
Prendre decisions i assumir-ne les conseqüències.	90,91	65,00	78,57
Saber gestionar conflictes.	100,00	83,33	78,57
Saber-se ficar en el lloc dels altres.	100,00	45,00	39,29
Vetllar pel respecte a les normes establertes.	90,91	70,00	75,00

DE CARA A FUTURES EDICIONS:

Més enllà d'alguns aspectes que ja s'han destacats en altres apartats (com seguir buscant formes de fomentar l'adherència al projecte per part dels coordinadors (a fi i efecte que informin als seus entrenadors i fomentin la pràctica de les tasques arbitrals en els entrenaments)), altres aspectes rellevants podrien ser:

- Proposar a les federacions si volen que s'avalui als àrbitres en relació a aspectes educatius.
- En bàsquet, caldria eliminar la realització de l'acta conjuntament amb els jugadors-àrbitre, ja que no hi ha temps per fer-ho.
- Fer arbitrar a pares o mares.
- Fer més difusió abans de realitzar les sessions.
- Fer xerrades del projecte a les escoles.
- Fer-ho més sovint i en més categories.

POBLACIONS D'INTERÉS

En aquest apartat es destaquen aspectes rellevants i valoracions al respecte de la iniciativa, efectuades per les poblacions d'interès del projecte.

ÀRBITRES

A continuació es presenta un quadre resum d'accions o habilitats positives i negatives pel bon desenvolupament de la iniciativa, que s'han observat en els arbitres participants i en les que seria bo incidir en altres edicions per buscar assolir l'eficàcia màxima de la iniciativa.

RESUM D'ASPECTES POSITIUS OBSERVATS

- 1.- Mostrar empatia envers el jugador-àrbitre. Saber tranquil·litzar al nen/a quan exposen (o s'observa) la seva por a no fer-ho bé o no saber fer-ho.
- 2.- Mostrar-se proper el jugador-àrbitre i transmetre seguretat, confiança i tranquil·litat.
- 3.- Fer partícip al jugador-àrbitre de la presa de decisions, preguntant-los (per exemple amb la mirada) o fent preguntes sobre què creuen que ha passat i, sobretot, ajudar-los a reflexionar.
- 4.- Ensenyar-lo a assenyalar (ex. A taula en el bàsquet) i a situar-se al camp.
- 5.- Promoure la interacció amb el jugador i animar-lo a xiular.
- 6.- Establir un bon *feeling* amb els jugadors-àrbitre (abans de començar el partit i mantenir-lo durant el mateix amb gests de complicitat (xocar la mà amb el jugador-àrbitre).
- 7.- Reforçar molt, verbal i no verbalment (amb la mirada per exemple).
- 8.- Portar preparada l'explicació prèvia al partit (informació concisa i clara).
- 9.- Recordar el seu nom i cridar-lo pel mateix.
- 10.- Explicar el perquè d'algunes decisions en les que poden no entendre què s'ha xiulat i perquè.
- 11.- Somriure.
- 12.- Recordar la normativa i ensenyar-la.
- 13.- Establir conversa en temps mort. Donar un feedback de la tasca realitzada al jugador i aprofitar-ho per recordar aspectes del joc.
- 14.- Mantenir la tranquil·litat, sobretot quan hi ha entrenadors o pares que protesten.
- 15.- Fomentar la imparcialitat, recordant-li que no pot anar amb l'equip mentre faci d'àrbitre.

RESUM D'ASPECTES NEGATIUS OBSERVATS

- 1.- Deixar a la jugadors massa sols (abandonar-los).
- 2.- No reforçar (animar) als jugadors quan xiulen correctament o mostren interès en fer-ho.
- 3.- Explicar poc.
- 4.- Mostrar-se distant emocionalment.
- 5.- Mancança d'habilitats comunicatives. Mancança en arribar el jugador perquè aquest confii i es vinculi a nosaltres.
- 6.- Mostrar-se insegur (el dubte genera desconfiança en el jugador).
- 7.- Donar poques oportunitats al jugador per xiular.
- 8.- No mostrar-se actiu (la poca activació i implicació es trasllada al nen/a). Exemple: Caminar molt i córrer poc.
- 9.- Mostrar-se massa directriu.
- 10.- Menysprear la competició i la categoria que s'està xiulant (mostrar una actitud prepotent).
- 11.- No vestir adequadament (resta seriositat a la situació).
- 12.- Mostrar-se excessivament actiu, de tal manera que saturem al jugador-àrbitre, el/la qual no poden assimilar tanta informació.

1.- En relació a si hi ha algun aspecte de la iniciativa que els agradaria canviar o millorar, els àrbitres consideren:

- Tenir més temps abans del partit per parlar amb els nois.
- (Bàsquet) Realització de les actes només quan hi hagi temps.
- Que es facin més partits i diferents categories.

2.- Els arguments donats pels àrbitres per puntuar el projecte com ho han fet són:

- Els nens aprenen a ser imparcials, també els ajuda a conèixer millor el reglament del futbol sala i els ajuda a valorar i respectar la dificultat de la tasca arbitral, ficant-se al seu lloc, de manera que és un projecte molt educatiu que ajuda a créixer als jugadors com esportistes i com a persones. En relació als pares, és un exemple de civisme.

ALTRES:

- Es molt útil però distreu una mica a l'hora d'arbitrar.

PARES, MARES I TUTORS

1.- Motius esgrimits pels pares alhora de valorar el projecte:

- Fomentar el respecte en l'esport així com l'esportivitat per davant de tot.
- Promoure l'empatia dels jugadors i els pares envers l'àrbitre, perquè: compreguin la tasca de l'àrbitre i la seva importància en el desenvolupament del joc (són absolutament necessaris).
- Fomentar la imparcialitat, la ètica i la objectivitat en el joc.
- Formar tènicament als participants perquè un dia puguin ser àrbitres.
- Conèixer i respectar les normes i els demés.
- Conscienciar sobre l'efecte i la importància de la nostra presa de decisions.
- Aprendre a respectar l'autoritat, en aquest cas a dintre la pista.

ALTRES:

- Caldria treballar-ho més en els entrenaments.
- Pot agradar al jugador que fa d'àrbitre, però el respecte i les normes són feina d'entrenadors i pares.
- Són massa petits per saber arbitrar.

2.- Els pares i mares han considerat més positives les interaccions jugador-àrbitre, perquè:

- Tots els nens posaven molta atenció.
- Se les expliquen más las decisiones.
- Perquè normalment no hi ha diàlegs amb els àrbitres.
- Els nens es mostren més positius.
- Perquè es té l'altre punt de vista.
- A aprendre coses que no sabia.
- Potser en el mateix partit no es visualitza bé, però a partir d'explicar l'experiència tots interaccionen millor.
- Fan partícips als nens.
- Els jugadors s'han identificat més amb la figura de l'àrbitre perquè han vist el seu company fent aquesta tasca.
- Porque se hacen más conscientes de las normas.
- Han vist a l'àrbitre ajudant al jugador-àrbitre. Més ben acceptat l'àrbitre, pel públic.
- Els jugadors s'han queixat menys i els pares també.
- Perquè veuen l'esport des d'una altra perspectiva.

3.- En relació a si hi ha algun aspecte de la iniciativa que els agradaria canviar o millorar, els pares consideren:

- Faria falta que hi haguessin 2 arbitres, un per "controlar" el partit i un altre per portar a terme la iniciativa
- L'àrbitre hauria de saber transmetre i fer entendre les seves decisions als participants del joc.
- Posaria algun pare/mare perquè solen ser els més agressius. Estaria bé involucrar també els pares/mares. Moltes vegades demostren falta de comprensió i respecte.

- Remuneració econòmica més alta per la seva feina.

ALTRES:

- Alenteix el partit, pot confondre als jugadors, condiciona la formació de l'equip per l'entrenador al no disposar del jugador.
- Nens/es més grans.

ENTRENADORS I COORDINADORS

1.- Els arguments donats pels entrenadors i coordinadors per atorgar la puntuació que han atorgat al projecte són:

- És una bona experiència per als nans, trobo que ficant-se a la pell de l'àrbitre aprenen valors de respecte, igualtat imparcialitat... A més d'estar més pendents de la normativa i reglament. Ara, s'ho pensaran dos vegades abans de queixar-se.
- Penso que és una iniciativa molt ben pensada, i amb un objectiu molt adequat en la situació d'avui dia. Cada vegada la falta de respecte tant física com verbal va en augment, i s'ha d'intentar tallar.
- Va ser una molt bona experiència per tot l'equip i el grup de pares i mares
- La part negativa és que alenteix una mica el joc (totalment comprensible).
- Crec que també s'hauria de fer en altres categories més grans perquè hi ha molta falta de respecte als àrbitres en categories com cadet, junior, sènior...
- La iniciativa esta molt be, però el problema es que amb un sol àrbitre en pista no es pot arribar a totes les jugades del partit i a la vegada ensenyar al nen. En general, en el meu cas l'experiència va ser positiva i l'àrbitre va fer un bon paper amb els nens
- Bona iniciativa però tot és molt més lent i a vegades no es presta l'atenció suficient al partit per ensenyar al nen/nena.
- Primer de tot, des del punt de vista de l'entrenador els nens perden un punt de competició, estan més pendents de fer-ho bé com a àrbitres que de jugadors. Tot i que dóna infinits punts positius. L'àrbitre hauria de corregir tot el que fa malament el nen i sobretot saber-se el reglament correctament per no ensenyar-li errades als nens (exemple del partit, l'àrbitre diu al nen com es marca el número 13 de manera incorrecte). Crec que el projecte s'hauria de fer amb els pares també que són els que mostren un comportament patètic en moltes ocasions. En un partit ajustat els últims minuts s'hauria de donar prioritat a la competició, ja que el

valor de guanyar també és molt important, la societat d'avui en dia és molt competitiva.

- Considero que és un projecte molt interessant, però nosaltres vam tenir-ho que realitzar amb pares. Per tant els pares es van tenir que posar a la pell de l'àrbitre. Van conèixer que no és fàcil.

2.- Els entrenadors han considerat que els projecte els aportava:

- Més empatia cap a l'arbitratge.
- Una manera diferent de veure un partit.
- Si, conèixer una mica més als meus jugadors.
- Si, ja que han fet d'àrbitres els jugadors que més protesten.
- Res, enfadar-me amb els nens per no estar pendents del partit.
- Parlar en una sessió del treball de l'àrbitre i l'explicació de les normes. A vegades els entrenadors ho donem tant per fet, que oblidem que també és necessari parlar del tema.
- A posar-me al seu lloc.
- Optimisme de veure bones intencions i maneres de fer entendre.

3.- Segons els entrenadors, després del partit els jugadors van comentar que:

- Els agradaria fer-ho més sovint.
- Si, que no era molt difícil veure-ho tot.
- La veritat que hi havia nenes que no volien sortir, però en veure la experiència van preguntar si es tornaria a repetir per poder sortir elles.

4.- Als entrenadors els va sorprendre l'actitud dels jugadors:

- Molt positivament en l'objectivitat d'una de les nenes (acostuma a ser molt competitiva).
- Es van posar molt contentes d'haver-les escollit per dur a terme la tasca.
- S'ho van prendre seriosament.
- Em va sorprendre la noia que, després de fer d'àrbitre, va tornar a jugar i mirava el que xiulava l'àrbitre. En altres ocasions, l'àrbitre pràcticament no existia

- Positivament, ja que durant els "entrenaments" que vam realitzar dies previs, els hi costava molt més xiular tot i que les animàvem activament a fer-ho sense por.

5.- En relació a si hi ha algun aspecte de la iniciativa que els agradaria canviar o millorar, els entrenadors i coordinadors consideren:

- Xerrada abans als coles del projecte.
- M'ha agradat molt la idea i el projecte en sí. El problema va ser que les nenes també estaven més pendents de la seva companya arbitrant que del partit en sí, pel qual crec que si es fes més sovint, no seria tant una ""possible distracció"" per les qui estan jugant.
- Si, fer-ho en més categories i més partits a l'any.
- Potser incloure un altre àrbitre perquè amb un únic àrbitre se li pot fer difícil controlar el partit i ensenyar al nen a la vegada.
- Fer-ho en categories de competició.
- Sempre hi ha coses a millorar, però com a primer contacte amb el projecte, potser preparar l'activitat amb el propi àrbitre una mica més abans del partit (convocar als jugadors-àrbitres una mica abans perquè puguin conversar amb l'àrbitre una estona més)
- Jo al fer-ho amb els pares crec que seria també un altre variant que haguessin de xiular els pares, ja que moltes vegades els pares són els primers que no tenen un bon comportament i que no coneixen la normativa.